АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Жаргалант сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/195/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.Open.audit.mn Архангай аймаг 2024 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор В.Цогжаргал Цахим хаяг: Tsogjargalb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 67

танай ____________-ны №____________-т

ЖАРГАЛАНТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Э.БӨХБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Жаргалант сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Жаргалант сумын ЗДТГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Монгол улсын Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу төрийн албан хаагчдын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоосонтой холбоотой цалингийн сан өмнөх оноос 56.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 үндсэн зорилтын хүрээнд 235 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын засаг даргаас **97.0** хувиар үнэлжээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**94,607,323.40**	**82,695,619.40**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**71,833,173.40**	**82,695,619.40**
35100	**Түүхий эд материал**	**23,832,305.00**	**28,432,305.00**
35110	Тусгай зориулалттай материал	23,832,305.00	28,432,305.00
35400	**Хангамжийн материал**	**48,000,868.40**	**54,263,314.40**
35410	Бичиг хэргийн материал	202,500.00	1,841,596.00
35420	Аж ахуйн материал	47,526,718.40	52,421,718.40
35440	Түлш, шатах тослох материал	271,650.00	0.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	**22,774,150.00**	**0.00**
36300	Тэжээлийн нөөц	22,774,150.00	0.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,792,489,591.14**	**1,588,240,552.77**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,792,489,591.14**	**1,588,240,552.77**
39200	**Биет хөрөнгө**	**1,774,034,257.62**	**1,570,148,552.77**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	805,073,393.00	805,073,393.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-191,451,786.66	-244,729,104.70
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	301,675,705.00	307,275,705.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-141,726,162.07	-174,954,342.73
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	119,147,854.64	136,147,854.64
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-66,988,117.10	-89,140,463.63
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	71,232,936.77	77,232,936.77
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-52,263,668.68	-55,653,829.52
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	614,733,758.00	614,733,758.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-272,021,484.28	-355,418,175.24
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	993,077,322.10	1,038,773,440.10
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-625,123,438.10	-707,860,563.92
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	218,667,945.00	218,667,945.00
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**18,455,333.52**	**18,092,000.00**
39301	Програм хангамж	6,797,000.00	6,797,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,433,666.48	-6,797,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,092,000.00	18,092,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,887,096,914.54**	**1,670,936,172.17**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,887,096,914.54**	**1,670,936,172.17**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,887,096,914.54**	**1,670,936,172.17**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	526,050,422.68	526,050,422.68
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	526,050,422.68	526,050,422.68
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**1,129,298,508.88**	**913,137,766.51**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,187,866,994.43	1,129,298,508.88
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-58,568,485.55	-216,160,742.37
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	231,747,982.98	231,747,982.98
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,887,096,914.54**	**1,670,936,172.17**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**714,121,195.00**	**1,014,784,593.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**146,269,300.00**	**46,189,918.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**146,269,300.00**	**46,189,918.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**3,019,300.00**	**493,800.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,019,300.00	493,800.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	143,250,000.00	45,696,118.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**567,851,895.00**	**968,594,675.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**15,099,595.00**	**4,625,875.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,379,400.00	448,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,720,195.00	4,177,075.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**552,752,300.00**	**963,968,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	552,752,300.00	963,968,800.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**772,689,680.55**	**1,230,945,335.37**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**772,689,680.55**	**1,230,945,335.37**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**722,107,560.13**	**1,080,835,579.08**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**238,396,562.62**	**415,743,985.09**
210101	Үндсэн цалин	221,066,384.57	310,570,656.54
210102	Нэмэгдэл	9,087,845.05	57,160,370.85
210104	Урамшуулал	8,242,333.00	32,663,907.91
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	15,349,049.79
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**28,614,288.96**	**53,456,358.62**
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,471,660.46	33,824,460.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,325,641.61	3,623,966.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,147,947.73	3,135,082.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	994,485.25	651,241.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,674,553.91	12,221,608.08
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**46,004,100.00**	**16,311,650.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,000,000.00	9,000,000.00
210302	Түлш, халаалт	37,004,100.00	7,311,650.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**10,695,620.00**	**65,831,515.00**
210401	Бичиг хэрэг	3,584,900.00	5,149,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,236,720.00	53,972,765.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,233,000.00	5,355,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	1,354,750.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	1,641,000.00	0.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**14,502,500.00**	**9,515,600.00**
210604	Урсгал засвар	14,502,500.00	9,515,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**3,500,000.00**	**5,215,500.00**
210702	Дотоод албан томилолт	3,500,000.00	5,215,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**31,814,183.00**	**11,977,779.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,759,733.00	6,477,779.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	54,450.00	500,000.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	5,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**348,580,305.55**	**502,783,191.37**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	92,534,620.00	217,038,035.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	256,045,685.55	285,745,156.37
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**50,582,120.42**	**150,109,756.29**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**26,418,416.00**	**12,671,900.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,268,616.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,149,800.00	12,671,900.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**24,163,704.42**	**137,437,856.29**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,389,304.42	137,437,856.29
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	774,400.00	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**-58,568,485.55**	**-216,160,742.37**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**-58,568,485.55**	**-216,160,742.37**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**570,871,195.00**	**969,088,475.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,019,300.00**	**493,800.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**3,019,300.00**	**493,800.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**3,019,300.00**	**493,800.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,019,300.00	493,800.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**567,851,895.00**	**968,594,675.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**15,099,595.00**	**4,625,875.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,379,400.00	448,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,720,195.00	4,177,075.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**552,752,300.00**	**963,968,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	552,752,300.00	963,968,800.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**505,873,195.00**	**933,288,475.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**505,873,195.00**	**933,288,475.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**455,241,074.58**	**783,178,718.71**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**237,383,826.80**	**417,552,068.91**
210101	Үндсэн цалин	208,593,649.80	303,252,915.33
210102	Нэмэгдэл	20,547,844.00	70,109,321.46
210104	Урамшуулал	8,242,333.00	31,389,832.12
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	12,800,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**29,577,024.78**	**51,648,274.80**
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,077,024.05	36,212,175.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,378,849.93	4,260,260.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,920,400.00	3,355,408.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	470,108.91	696,357.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,730,641.89	7,124,072.87

2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**16,039,540.00**	**16,040,000.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,000,000.00	9,000,000.00
210302	Түлш, халаалт	7,039,540.00	7,040,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**28,181,700.00**	**46,208,496.00**
210401	Бичиг хэрэг	2,248,700.00	6,948,096.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,700,000.00	28,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,233,000.00	5,400,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	5,860,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**16,063,500.00**	**9,365,600.00**
210604	Урсгал засвар	16,063,500.00	9,365,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**3,500,000.00**	**5,215,500.00**
210702	Дотоод албан томилолт	3,500,000.00	5,215,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**31,814,183.00**	**11,977,779.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,759,733.00	6,477,779.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	54,450.00	500,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	5,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**92,681,300.00**	**225,171,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	92,681,300.00	225,171,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**50,632,120.42**	**150,109,756.29**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**26,468,416.00**	**12,671,900.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,268,616.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,199,800.00	12,671,900.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**24,163,704.42**	**137,437,856.29**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,389,304.42	137,437,856.29
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	774,400.00	0.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**64,998,000.00**	**35,800,000.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**64,998,000.00**	**35,800,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**64,998,000.00**	**35,800,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**64,998,000.00**	**35,800,000.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	64,998,000.00	35,800,000.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-64,998,000.00**	**-35,800,000.00**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**526,050,422.68**	**231,747,982.98**	**1,187,866,994.43**	**1,945,665,400.09**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**526,050,422.68**	**231,747,982.98**	**1,187,866,994.43**	**1,945,665,400.09**

9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0.00**	**-58,568,485.55**	**-58,568,485.55**
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**526,050,422.68**	**231,747,982.98**	**1,129,298,508.88**	**1,887,096,914.54**
11	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**526,050,422.68**	**231,747,982.98**	**1,129,298,508.88**	**1,887,096,914.54**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**526,050,422.68**	**231,747,982.98**	**1,129,298,508.88**	**1,887,096,914.54**
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-216,160,742.37	-216,160,742.37
20	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**526,050,422.68**	**231,747,982.98**	**913,137,766.51**	**1,670,936,172.17**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**964,138,800.00**	**827,024,743.71**	**137,114,056.29**	**85.78**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**958,138,800.00**	**821,024,743.71**	**137,114,056.29**	**85.69**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**945,466,900.00**	**808,352,843.71**	**137,114,056.29**	**85.50**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**427,879,400.00**	**417,552,068.91**	**10,327,331.09**	**97.59**
210101	Үндсэн цалин	406,579,400.00	303,252,915.33	**103,326,484.67**	**74.59**
210102	Нэмэгдэл	0.00	70,109,321.46	**-70,109,321.46**	**0.00**
210104	Урамшуулал	0.00	31,389,832.12	**-31,389,832.12**	**0.00**
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,300,000.00	12,800,000.00	**8,500,000.00**	**60.09**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**54,734,900.00**	**51,648,274.80**	**3,086,625.20**	**94.36**
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,619,700.00	36,212,175.61	**1,407,524.39**	**96.26**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,278,800.00	4,260,260.84	**18,539.16**	**99.57**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,423,000.00	3,355,408.24	**67,591.76**	**98.03**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	855,800.00	696,357.24	**159,442.76**	**81.37**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,557,600.00	7,124,072.87	**1,433,527.13**	**83.25**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**16,040,000.00**	**16,040,000.00**	**0.00**	**100.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,000,000.00	9,000,000.00	**0.00**	**100.00**
210302	Түлш, халаалт	7,040,000.00	7,040,000.00	**0.00**	**100.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**45,260,400.00**	**45,260,400.00**	**0.00**	**100.00**
210401	Бичиг хэрэг	6,000,000.00	6,000,000.00	**0.00**	**100.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	28,000,000.00	28,000,000.00	**0.00**	**100.00**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,400,000.00	5,400,000.00	**0.00**	**100.00**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,860,400.00	5,860,400.00	**0.00**	**100.00**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**9,365,600.00**	**9,365,600.00**	**0.00**	**100.00**
210604	Урсгал засвар	9,365,600.00	9,365,600.00	**0.00**	**100.00**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**7,000,000.00**	**5,215,500.00**	**1,784,500.00**	**74.51**
210702	Дотоод албан томилолт	7,000,000.00	5,215,500.00	**1,784,500.00**	**74.51**

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**18,800,000.00**	**8,300,000.00**	**10,500,000.00**	**44.15**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,800,000.00	2,800,000.00	**10,000,000.00**	**21.88**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	0.00	**500,000.00**	**0.00**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	500,000.00	500,000.00	**0.00**	**100.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,000,000.00	5,000,000.00	**0.00**	**100.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**366,386,600.00**	**254,971,000.00**	**111,415,600.00**	**69.59**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	366,386,600.00	254,971,000.00	**111,415,600.00**	**69.59**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**12,671,900.00**	**12,671,900.00**	**0.00**	**100.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**12,671,900.00**	**12,671,900.00**	**0.00**	**100.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,671,900.00	12,671,900.00	**0.00**	**100.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**6,000,000.00**	**6,000,000.00**	**0.00**	**100.00**
222001	Тоног төхөөрөмж	6,000,000.00	6,000,000.00	**0.00**	**100.00**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**964,138,800.00**	**827,024,743.71**	**137,114,056.29**	**85.78**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**554,367,200.00**	**826,530,943.71**	**-272,163,743.71**	**149.09**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	554,367,200.00	826,530,943.71	**-272,163,743.71**	**149.09**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**409,771,600.00**	**493,800.00**	**409,277,800.00**	**0.12**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	170,000.00	493,800.00	**-323,800.00**	**290.47**
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	409,601,600.00	0.00	**409,601,600.00**	**0.00**
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**25.00**	**25.00**	**0.00**	**100.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	**0.00**	**100.00**
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	9.00	9.00	**0.00**	**100.00**
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00	**0.00**	**100.00**

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**4,625,875.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,625,875.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**4,625,875.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**948,096.00**
210401	Бичиг хэрэг	**948,096.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,677,779.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,677,779.00

I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**4,625,875.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**4,625,875.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	448,800.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,177,075.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа[1] илрээгүй бөгөөд 7,328.4 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс 2,028.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт, 5,300.1 мянган төгрөгийн зөрчилд зөрчлийг арилгах 4 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 5 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 7,328.4 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 10,846.6 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Аудитаар 5 албан хаагчтай холбоотой нийт 2,028.3 мянган төгрөгийн цалин урамшууллыг илүү тооцож олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-т "Батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-т "Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Орон нутгийн төсвийн орлогын дансанд буцаан төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн зардлаас авсан 1,900.1 мянган төгрөгийн шатахууныг бараа материалын тайланд орлого авалгүй шууд зардал болгосон байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ" гэсний 14.4.2. "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны зааврын 4.16 "Бараа материалыг ангилж бүртгэхдээ дансны нэгдсэн жагсаалт болон холбогдох УСНББОУС-ыг стандартыг мөрдөнө" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.2 Үндсэн хөрөнгийн дансанд 150 нэр төрлийн 565,478.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө тайлант жилд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхөж ашиглалтын хугацаа дууссан байна.

Энэ нь ашиглалтын хугацаа дууссан, ашиглагдахгүй болсон хөрөнгийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл "Эзэмшилдээ байгаа илүүдэл буюу ашиглах хугацаа дууссан, шаардлага хангахгүй болсон эд хөрөнгийг худалдах, шилжүүлэх, устгах" 31.3.2 "илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Элэгдлээ нөхсөн хөрөнгөд холбогдох арга хэмжээ авч биелэлтийг тайлагнах албан шаардлага хүргүүллээ.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.2.3 Орон нутгийн төсвийн давсан орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөж байгаль орчин нөхөн сэргээх зардлаас худалдаж авсан 3,400.0 мянган төгрөгийн 2 ширхэг пос машиныг бүртгэл тайланд тусгаагүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4-т "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-т "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгаж үндсэн хөрөнгийн дансанд орлого авах, цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.4 Тус байгууллага нь дотоод хяналтын нэгжгүй, тайлант оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт хийж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2-т "Засгийн газраас тогтоосон нийтлэг журмыг үндэслэн харьяа байгууллага, аж ахуйн нэгж өөрийн аппаратад дотоодын хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журмыг баталж мөрдүүлнэ", Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам"-ын 1.3-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь энэхүү нийтлэг журамд нийцүүлэн, өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон "Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам"-тай байна"гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалин урамшууллыг илүү тооцож олгосон	1	2,028.3	1	2,028.3								
Шатахууныг бараа материалын тайланд орлого аваагүй зарцуулсан	1	1,900.1			1	1,900.1						
Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгүүд байна	1	0.0			1	0.0						
Тоног төхөөрөмжийг ҮХ-ийн дансанд орлого аваагүй	1	3,400.0			1	3,400.0						
Дотоод хяналт хийгээгүй	1	0.0			1	0.0						
Нийт дүн	**5**	**7,328.4**			**5**	**7,328.4**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны системд мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		